

Uppföljning av kvalitets- och miljömål 2009

Kvalitets- och miljöarbete

Kvalitetsarbetet utvecklas kontinuerligt inom de fastlagda och inarbetade områdena uthyrning, Lokalanpassning och Förvaltning med dess under- och stödprocesser. Miljöarbetet har under året intensifierats och ett miljöråd har bildats med representanter från samtliga affärsområden inom Hufvudstaden. Under året har Hufvudstaden certifierat fastigheten Norrmalmstorg 1, enligt Green Building Program. Det praktiska miljöarbetet har huvudsakligen koncentrerats till de miljöpåverkande områdena miljöanpassat byggande, avfallshantering och energianvändning som beskrivs närmare nedan.

Miljöanpassat byggande

I byggprojekten skapar vi långsiktiga flexibla byggnadstekniska lösningar som minimerar resurslöseri vid skifte av hyresgäster. Valet av produkter görs utifrån lång livslängd och hög kvalitet. Ny miljövänlig teknik utvärderas fortlöpande och under året har samtliga projektledare utbildats i energifrågor kring belysning. Hufvudstaden har en aktiv roll i Byggvarubedömningen (BVB) som är fastighetsbranschens gemensamma verktyg för miljöbedömning av byggvaror i byggande och förvaltning. Målet är att säkerställa att endast miljögranskade och godkända byggvaror används.

Avfallshantering

Avfallet i Hufvudstadens fastigheter kommer huvudsakligen från hyresgästers verksamhet och från egen byggverksamhet. Hufvudstaden eftersträvar principen att sortering i första hand ska ske där avfallet uppkommer. Den totala mängden sorterat avfall från Hufvudstadens kunder uppgick under 2009 till drygt 2 061 ton, vilket i stort sett är oförändrat jämfört med föregående år. Byggavfall från bolagets ombyggnadsprojekt och lokalanpassningar sorteras enligt fastställda rutiner på arbetsplatsen och skickas vidare för återvinning till avfalls och restprodukthanteringsföretag. Genom ett samarbete med Ragn-Sells har personal genomgått utbildning samt gjort studiebesök på avfallsanläggning i syfte att förbättra och effektivisera arbetet med avfallshanteringen inom koncernen.

Energianvändning

I verksamheten pågår ett prioriterat arbete att minska energianvändningen och därmed också sänka koldioxidutsläppen. Energianvändningen i Hufvudstadens fastigheter består uteslutande av el, fjärrvärme och fjärrkyla. Hufvudstadens koldioxidutsläpp från energianvändningen har minskat med 175 ton under året. Den totala energianvändningen i Hufvudstadens fastigheter har under åren 2001 till 2009 minskat med -17 procent. Under 2009 minskade den totala energianvändningen exklusive projektförbrukning med 1 procent. Denna minskning har kunnat ske trots en fortsatt konvertering från cellkontor till öppna landskap samt ökad persontäthet och därmed högre effektuttag. Energideklarationer enligt EU:s direktiv om energieffektivisering har upprättats för Hufvudstadens samtliga fastigheter. Verksamhetens geografiska koncentration gör att antalet tjänsteresor är mycket begränsade.

Information om energi- och miljöfrågor till våra hyresgäster

Information om Hufvudstadens löpande miljöarbete och energifrågor har under det gångna verksamhetsåret förmedlats vid särskilda informationsträffar och kundmöten. Information finns också tillgänglig för kunderna i deras servicepärm samt på Hufvudstadens internetbaserade servicenät.